

Yleisen edunvalvonnan kehittämistyöryhmän kokoukset 4-5/2023

1. Ajankohtaiset

Tiedoksi: **rahanpesulain muutoksen tilanne**, eduskunnan vastaus 6.3.2023, yleisen edunvalvonnan tietojen tallentaminen: voimaan vasta 1.4. 2024

Edunvalvoja syytteessä **virka-velvollisuuksien laiminlyönnistä**

<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000009486002.html>

=>tyhjillään olevat kiinteistöt omavalvontaan

Vuositilejä tullut DVV:lle 18756 kappaletta ja lisääaikaa pyytänyt 16 edunvalvontatoimistoa (pisimmillään lokakuun lopulle) ja 6 ostopalveluntuottajaa (pisimmillään elokuun lopulle).

Erityistehtävien määräysten ilmoittamisesta on epäselvyyttä. Jos niitä ei merkitä holhousasianrekisteriin, pitääkö ilmoittaa edunvalvojan järjestysnumero? Jossain tapauksissa DVV pyytänyt numeroa piirilakiin vedoten.

DVV:lta saatu tieto:

DVV ei tarvitse virkaa koskevia määräyksiä silloin, kun asiaa ei merkitä holhousasioiden rekisteriin.

Kysymys yhteismetsään liittymisen luvanvaraisuudesta, tulkinnat ovat vaihdelleet. Aikaisemmin (2010) katsottu luvanvaraiseksi holhoustoimen työryhmässä.

DVV:n vahvistama tulkinta nyt; lupaa ei tarvita.

VASTAUS/perustelut

Yhteismetsälain 35 §:n mukaan kiinteistön alueen tai sen osan liittämistä yhteismetsään kiinteistölle annettavaa yhteismetsäosuutta vastaan säädetään kiinteistönmuodostamislain 10 luvussa. Kiinteistönmuodostamislain 10 luvun 99.2 §:n mukaan, jos asianomaiset sopivat osakkaiksi tulevien kiinteistöjen osuuksien suuruuksista tai niiden laskemisperusteista, tilusten liittäminen yhteismetsään suoritetaan sopimuksen mukaisesti, jollei sopimus loukkaa kenenkään oikeutta. Liittämisen kohteena voi olla tila, tiloja tai määräala. Liittämisestä tehdään kahdenvälinen sopimus. Kysymyksessä ei ole kiinteistön luovutus, joten ei vaadita, eikä pidä käyttää, maakaaren 2 luvun 1 § mukaista määrämuotoa. Maanmittausinsinööri liittää alueen osaksi yhteismetsän aluetta Alueen liittäminen yhteismetsään –toimituksessa. Toimituksessa ei tapahdu omaisuuden luovutusta, koska yhteismetsän osakaskunta ei omista yhteismetsän aluetta. KHO: 2002:83 ratkaisu koskee verotusta, mutta KHO:n perusteluissa todetaan mm, että kiinteistöjaotuksellisesti yhteismetsä on kiinteistöjen yhteinen alue, joka kuuluu murto-osina niihin kiinteistöihin, joilla on osuus yhteismetsään. Yhteismetsä ei omista yhteismetsään kuuluvaa aluetta, vaan ainoastaan hoitaa ja hallinnoi sitä osakkaiden puolesta. Liityttäessä yhteismetsään ei kiinteistöoikeudellinen ulottuvuus muutu eikä tapahdu omistajanvaihdosta. Kiinteistön liittämistä yhteismetsään ei ole pidettävä kiinteistön luovutuksena Yhteismetsän perustamissopimusta tai yhteismetsään liittymissopimusta ei siten ole katsottava sellaiseksi kiinteistön luovutukseksi, joka vaatisi holhousviranomaisen luvan.

Edunvalvojan esteellisyys, kun edunvalvojan kaksi päämiestä ovat saman kuolinpesän osakkaita.

”Asia tullut esille eräässä edunvalvontatoimistossa, kun DVV vaatinut esteettömän sijaisen määräämistä edunvalvojan kahdelle päämiehelle, jotka saman kuolinpesän osakkaita. ” DVV on yhtäkkiä muuttanut tulkintaansa näissä perinnönjakoasioissa, joissa edunvalvojalla on kaksi päämiestä saman pesän osakkaana. Yli 20 vuoden aikana näissä ei ollut mitään ongelmaa ja edunvalvoja pystyi edustamaan molempia päämiehiään.”

- DVV:ssa on jokin aika sitten tämä käyty uudelleen läpi ja ohjeistettu oikea tulkinta
- jos saman edunvalvojan kaksi päämiestä ovat jossain asiassa toistensa vastapuolia, molemmille päämiehille on tarpeen määrätä edunvalvojan sijainen
- tähän on kuitenkin säädetty holhoustoimilaisissa poikkeus koskien sisarusten edustamista perinnönjaossa, muita poikkeus ei koske
- tulkinta on sama, minkä holhoustoimen kehittämistyöryhmä on tehnyt 19.1.2012.

2. Laatu

Alustava pohdinta asiakastyytyväisyys kyselyjen jatkamisesta pilotin perusteella, sidosryhmät DVV?

- voitaisiin kohdistaa DVV:lle, muutamalle käräjäoikeudelle, muutamalle palvelulaitokselle, jossa paljon päämiehiä, ehkä pankeille ja ulosotolle.

3. Omavalvonta

Omavalvontasuunnitelmassasi täytyy olla seuraavat tiedot:

- miten yksikössä varmistetaan, että palvelu toteutetaan laadukkaasti ja asiakasturvallisesti
- miten yksikössä toimitaan silloin, kun palvelu ei toteudu sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- miten yksikössä toimitaan silloin, kun asiakasturvallisuus uhkaa vaarantua
- mitkä ovat yksikön toiminta-ajatukset, arvot ja toimintaperiaatteet
- miten asiakkaan asema ja oikeudet turvataan

Suunnitelmallinen laadunhallinta

- palvelujen laatu
- asiakkaiden hyvä kohtelu
- asiakkaiden itsemääräämisoikeus
- riskienhallinta
 - tunnistetaan asiakkaan palveluissa esiintyvät epäkohdat ja riskiä aiheuttavat tilanteet

Asioita, jotka huomioitava omavalvontaan ja keinot joilla vältetään/löydetään

- ✓ vuositilien tekeminen määräajassa, viimeinen vaihe huomata omavalvonnassa mahdolliset virheet
- ✓ edunvalvontapalkkioiden laskutus – ajallaan ja oikeat tiedot pohjana, oikeaa prosessin ja päätöksentekomenettelyn noudattaminen
- ✓ laskujen maksun oikeellisuus; tupla/triplamaksut ja myöhässä maksaminen, väärän päämiehen tililtä maksettu, laskujen summien oikeellisuus, liikamaksujen takaisinhakeminen, taloudelliset tappiot päämiehelle

- ✓ kirjanpidon oikeellisuus; tiliöintien tarkkuus, dokumentointi
- ✓ vakuutukset; turhat vakuutukset ja vakuutusturvasta huolehtiminen
- ✓ ylipäänsä sopimusten ajantasaisuus ja oikeellisuus
- ✓ etuuksien ajantasaisuus
- ✓ tyhjät kiinteistöt ja asunnot
- ✓ irtaimen hoito.

Muutoin esiin tullutta, huomioitavaa

- ✓ yhteydenottoihin vastaaminen, sidosryhmät, päämiehet
- ✓ tietosuoja (esim. yhteislaskut)
- ✓ toimet edunvalvonnan päätyttyä (postin edelleen lähetys, ei tallennuksia kirjanpitoon päättymisen jälkeen)
- ✓ Edvardin käyttö ja kirjaukset sinne oikein ja yhdenmukaisesti.

Päivi Tiainen-Hyrkäs